

Svar på fråga 2024/25:1385 av Markus Wiechel (SD)
Bristande kunskaper inom omsorgen

Markus Wiechel har frågat mig vilka åtgärder som jag och regeringen kan tänka oss att vidta på ett nationellt plan i syfte att förebygga en misskött omsorg på kommunal nivå.

Utgångspunkten för äldreomsorg ska vara trygghet och medmänsklighet. Brister i utförande kan inte accepteras inom vare sig kommunal eller enskild verksamhet.

Av bestämmelser i socialtjänstlagen (2025:400) följer att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet och för utförande av uppgifterna ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Det finns även regler som pekar ut bl.a. anställdas ansvar att uppmärksamma kvalitetsbrister. Socialnämnderna har ett ansvar för att följa upp de enskilda aktörer som utför socialtjänst på kommunens uppdrag. Den 1 juli i år trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att kommunerna bl.a. har ett ansvar för att det finns rutiner att förebygga, upptäcka och åtgärda risker och missförhållanden

inom socialtjänstens verksamhet. Utförare av insatser inom socialtjänsten kommer dessutom att, på begäran, behöva lämna uppgifter till den socialnämnd som ansvarar för insatsen. Vidare har Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ett ansvar för tillsyn över alla verksamheter inom omsorgen, oavsett vem som bedriver dem.

Goda kunskaper i svenska språket en förutsättning för att arbetet inom äldreomsorgen ska kunna utföras på ett säkert sätt. Regeringen tillsatte därför tidigt under mandatperioden en utredning med uppdrag att ta fram förslag på ett språkrav gällande äldreomsorgens personal. Utredningen om språkrav för personal i äldreomsorgen överlämnade i december 2024 sitt betänkande Ett språkrav för språkutveckling (SOU 2024:78). Betänkandet har remissbehandlats och bereds nu i Regeringskansliet. En annan viktig aspekt av äldreomsorgen är ledarskapet. Det har en stor betydelse för arbetsmiljön och kan påverka äldreomsorgens organisering och kvalitet. Regeringen bedömer därför att det är angeläget att chefer tar del av de möjligheter som finns för att höja kompetensen inom ramen för Äldreomsorglyftet.

Äldreomsorgen är en prioriterad fråga för regeringen, som har vidtagit flera åtgärder för att ytterligare stärka omsorgens kvalitet. Det gör regeringen bl.a. genom det s.k. sektorsbidraget till äldreomsorgen, som kommunerna kan utnyttja utifrån sina egna förutsättningar och behov. Sektorsbidraget uppgår till drygt

4 miljarder kronor för 2025. För att stärka kompetensen i äldreomsorgen har regeringen förlängt Äldreomsorgslyftet till 2026 samt utvecklat satsningen så att medlen kan utnyttjas på ett bättre sätt och fler kan dra nytta av medlen. Sedan 2023 är yrket undersköterska en skyddad yrkestitel, vilket bidrar till att säkerställa kompetensen inom omsorgen och öka yrkets attraktivitet och status.

För regeringen är det angeläget att fortsätta att stödja kommunerna i deras arbete med att stärka välfärden. Vi fortsätter därför arbetet med reformer på flera områden för en tryggare äldreomsorg i hela landet.

Stockholm den 3 september 2025

Anna Tenje

Äldre- och socialförsäkringsminister